

หลักเกณฑ์และเงื่อนไข

รหัส

R-DRIC-07

หน้า

1/9

แก้ไขครั้งที่

3

ประกาศใช้วันที่

25 W.B. 2565

ว่าด้วย คุณสมบัติและประสบการณ์ของผู้ตรวจ
ประเมิน GAP เกษตรอินทรีย์ และผู้เชี่ยวชาญ

ผู้จัดทำ

 (นางวิไล อนุศาสนะนันท์)
 ผู้แทนฝ่ายบริหาร
 ๑๐ ต.ค./๒๕๖๕

ผู้ตรวจสอบ

(นายวิชาญชา บุตดาบุญ)

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ข้าว
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองตรวจสอบรับรอง
มาตรฐานข้าวและผลิตภัณฑ์

๑๐ ต.ค. ๒๕๖๕

ผู้อำนวย

๘.....

(นายณัฐกิตติ์ ของทิพย์)
อธิบดีกรมการข้าว

25 พ.ย./2565

	หลักเกณฑ์และเงื่อนไข	รหัส R-DRIC-07
	ว่าด้วย คุณสมบัติและประสบการณ์ของผู้ตรวจประเมิน GAP เกษตรอินทรีย์ และผู้เชี่ยวชาญ	หน้า 2/9 แก้ไขครั้งที่ 3 ประกาศใช้วันที่ 25 พ.ย. 2565

1. ขอบข่าย

เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ และเกณฑ์คุณสมบัติ ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา การฝึกอบรม ประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์การตรวจประเมิน ความรู้และทักษะ ลักษณะส่วนบุคคล การพัฒนาความรู้ความสามารถ การคงสมรรถนะการตรวจประเมิน และการประเมินสมรรถนะหัวหน้าผู้ตรวจประเมิน หัวหน้าผู้ตรวจประเมิน ผักหัด ผู้ตรวจประเมิน ผู้ตรวจประเมินผักหัด และผู้เชี่ยวชาญ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในคณะผู้ตรวจประเมิน เพื่อให้มั่นใจว่าการตรวจประเมินได้ดำเนินการโดยคณะผู้ตรวจประเมินที่มีความสามารถ ตรวจประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

2. คำนิยาม

- 2.1 หัวหน้าผู้ตรวจประเมิน (lead auditor) หมายถึง บุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กองตรวจสอบรับรองมาตรฐานข้าวและผลิตภัณฑ์ กรมการข้าวกำหนด และทำหน้าที่เป็นผู้นำการตรวจประเมิน
- 2.2 ผู้ตรวจประเมิน (auditor) หมายถึง บุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กองตรวจสอบรับรองมาตรฐานข้าวและผลิตภัณฑ์ กรมการข้าวกำหนด และทำหน้าที่ตรวจประเมิน
- 2.3 หัวหน้าผู้ตรวจประเมินผักหัด หมายถึง ผู้ตรวจประเมินที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำการตรวจประเมิน ภายใต้การควบคุมและแนะนำของหัวหน้าผู้ตรวจประเมินที่ได้รับการแต่งตั้งจากกองตรวจสอบรับรองมาตรฐานข้าวและผลิตภัณฑ์ หรือที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นหัวหน้าผู้ตรวจประเมินกับหน่วยจดทะเบียนที่เป็นที่ยอมรับ
- 2.4 ผู้ตรวจประเมินผักหัด หมายถึง บุคคลที่มีคุณสมบัติเบื้องต้นด้านการศึกษา และการฝึกอบรมตามที่กองตรวจสอบรับรองมาตรฐานข้าวและผลิตภัณฑ์ กรมการข้าวกำหนด
- 2.5 คณะผู้ตรวจประเมิน หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ทำหน้าที่ตรวจประเมิน
- 2.6 มาตรฐาน GAP ข้าว หมายถึง มาตรฐานสินค้าเกษตร การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับข้าว (มกษ. 4401-2551) หรือมาตรฐานสินค้าเกษตร การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับข้าวหอมมะลิไทย (มกษ. 4400-2552)
- 2.7 มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ หมายถึง มาตรฐานสินค้าเกษตร เกษตรอินทรีย์: การผลิต การแปรรูป การแสดงฉลาก และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์อินทรีย์ (มกษ. 9000-2564)

ความหมายของคำที่ใช้ในเอกสารนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด

3. หน้าที่ของคณะผู้ตรวจประเมิน

- 3.1 หัวหน้าผู้ตรวจประเมิน หัวหน้าผู้ตรวจประเมินผักหัด ผู้ตรวจประเมิน ผู้ตรวจประเมินผักหัด มีหน้าที่
  - 3.1.1 ตรวจสอบและทวนสอบโครงสร้าง นโยบาย กระบวนการ คู่มือขั้นตอนการดำเนินงาน บันทึก และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐาน GAP ข้าว และมาตรฐานข้าวอินทรีย์ ที่ขอรับการรับรอง หรือได้รับการรับรองของผู้ยื่นคำขอหรือผู้ได้รับการรับรอง และพิจารณาว่าเป็นไปตามข้อกำหนดทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับขอบข่ายการรับรอง
  - 3.1.2 ตรวจประเมินว่า ผู้ผลิตแบบเดี่ยว/ผู้ผลิตแบบกลุ่ม/นิติบุคคล มีการนำมาตรฐานไปปฏิบัติและการรักษาไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นพื้นฐานที่ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในระบบการผลิตของผู้ยื่นคำขอหรือผู้ได้รับการรับรอง

	หลักเกณฑ์และเงื่อนไข	รหัส R-DRIC-07
	ว่าด้วย คุณสมบัติและประสบการณ์ของผู้ตรวจประเมิน GAP เกษตรอินทรีย์ และผู้เชี่ยวชาญ	หน้า 3/9 แก้ไขครั้งที่ 3 ประกาศใช้วันที่ 25 พ.ย. 2565

3.1.3 สื่อสารกับผู้ยื่นคำขอหรือผู้ได้รับการรับรองถึงผลการตรวจประเมิน และการดำเนินการสำหรับประเด็นที่พบว่ามีคุณสมบัติไม่สอดคล้องกับข้อกำหนด และผลการดำเนินการดังกล่าวของผู้ยื่นคำขอหรือผู้ได้รับการรับรอง

3.2 ผู้เชี่ยวชาญ มีหน้าที่ให้คำแนะนำทางเทคนิคเฉพาะแก่กลุ่มผู้ตรวจประเมิน เจ้าหน้าที่ของกองตรวจสอบฯ คณะทบทวนฯ หรือคณะกรรมการฯ ตามที่ต้องการ

3.3 ผู้เชี่ยวชาญอาจเข้าร่วมในคณะผู้ตรวจประเมินเพื่อให้คำแนะนำ ให้ความเห็น หรือสรุปสาระทางเทคนิคให้แก่คณะผู้ตรวจประเมินได้

4. เกณฑ์คุณสมบัติของผู้ตรวจประเมินฝึกหัด ผู้ตรวจประเมิน หัวหน้าผู้ตรวจประเมินฝึกหัด และหัวหน้าผู้ตรวจประเมิน

ผู้ตรวจประเมินฝึกหัด ผู้ตรวจประเมิน หัวหน้าผู้ตรวจประเมินฝึกหัด และหัวหน้าผู้ตรวจประเมิน ต้องมีคุณสมบัติและประสบการณ์ ดังนี้

4.1 การศึกษา

สำเร็จการศึกษาขั้นต่ำประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรืออนุปริญญา และต้องเป็นสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับขอบข่ายที่ให้การรับรองเฉพาะด้านพืช

4.2 การฝึกอบรม

4.2.1 ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้นำการตรวจประเมินภายใต้หลักการของ ISO 19011 มีระยะเวลาเรียนไม่ต่ำกว่า 37 ชั่วโมง โดยรายละเอียดในใบรับรองต้องระบุชื่อหลักสูตร ระยะเวลา และระบุว่าได้สำเร็จหลักสูตรดังกล่าว

4.2.2 ผ่านการฝึกอบรมอย่างน้อยด้านอาหารปลอดภัย และมาตรฐาน GAP และ/หรือ มาตรฐานข้าวอินทรีย์ ดังนี้
4.2.2.1 ระบบการผลิตข้าว GAP (กรณีผู้ตรวจประเมินมาตรฐาน GAP) และ/หรือ ระบบการผลิตข้าวอินทรีย์ (กรณีผู้ตรวจประเมินมาตรฐานข้าวอินทรีย์)

4.2.2.2 หลักการเบื้องต้นของการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤติที่ต้องควบคุม การประเมินและการวิเคราะห์อันตรายตามหลักการของ Codex Alimentarius รวมถึงโปรแกรมสุขลักษณะพื้นฐาน ซึ่งอาจไม่ต้องเป็นหลักสูตรเฉพาะ แต่อาจรวมกับหลักสูตร GAP หรืออินทรีย์ก็ได้

4.2.2.3 หลักสูตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้านข้าว เช่น สุขอนามัยพืช (plant health) การอารักขาพืช การป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน การใช้ปุ๋ย ซึ่งอาจเป็นบางส่วนหรือสอบผ่านทั้งหมดของหลักสูตร

หมายเหตุ สำหรับผู้ตรวจประเมินฝึกหัด ไม่จำเป็นต้องผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรข้อ 4.2.1 แต่ต้องได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับหลักการตรวจประเมินเบื้องต้นตามมาตรฐาน ISO 19011

	หลักเกณฑ์และเงื่อนไข	รหัส R-DRIC-07
	ว่าด้วย คุณสมบัติและประสบการณ์ของผู้ตรวจประเมิน GAP เกษตรอินทรีย์ และผู้เชี่ยวชาญ	หน้า 4/9 แก้ไขครั้งที่ 3 ประกาศใช้วันที่ 25 พ.ย. 2565

4.3 ประสบการณ์การทำงาน

4.3.1 ผู้ตรวจประเมินฟาร์ม

ไม่ต้องมีประสบการณ์การทำงาน

4.3.2 ผู้ตรวจประเมิน หัวหน้าผู้ตรวจประเมินฟาร์ม และหัวหน้าผู้ตรวจประเมิน

ต้องมีประสบการณ์การทำงานอย่างน้อย 2 ปี (หลังจากจบการศึกษา) และต้องมีประสบการณ์ 3 ปี ในด้านการเกษตรที่ต้องเกี่ยวข้องกับงานมาตรฐาน GAP หรือมาตรฐานข้าวอินทรีย์ (ทั้งนี้ สามารถนับประสบการณ์การทำงาน 3 ปี ระหว่างกำลังศึกษาได้)

4.4 ประสบการณ์การตรวจประเมิน

4.4.1 ผู้ตรวจประเมินฟาร์ม

ไม่ต้องมีประสบการณ์การตรวจประเมิน

4.4.2 ผู้ตรวจประเมิน

มีประสบการณ์การตรวจประเมินในฐานะผู้ตรวจประเมินฟาร์มในมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ไม่น้อยกว่า 4 ระยะเวลาการตรวจประเมินรวมไม่ต่ำกว่า 10 วัน ภายใต้การควบคุมและแนะนำของหัวหน้าผู้ตรวจประเมินที่ได้รับการแต่งตั้งจากกองตรวจสอบฯ หรือที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นหัวหน้าผู้ตรวจประเมินกับหน่วยจดทะเบียนที่เป็นที่ยอมรับ ทั้งนี้ ให้นับประสบการณ์การตรวจประเมินได้เฉพาะการตรวจประเมินเพื่อการรับรอง และการตรวจประเมินเพื่อต่ออายุ

หมายเหตุ กรณีผู้ตรวจประเมินในสาขาอื่น ได้แก่ ISO 9001 GMP HACCP หรือเทียบเท่า มีคุณสมบัติครบถ้วนทั้งด้านการศึกษาและทักษะด้านเทคนิคขั้นต้น ยกเว้นขาดประสบการณ์ในการตรวจประเมิน GAP หรืออินทรีย์ สามารถจัดคณะผู้ตรวจประเมิน โดยเชิญผู้ที่มีประสบการณ์ในการตรวจประเมิน GAP หรืออินทรีย์ ตามขอบข่ายนั้นๆ มาร่วมตรวจได้ การจะเป็นผู้ตรวจประเมินสาขา GAP หรืออินทรีย์ได้ ต้องเพิ่มประสบการณ์ในการตรวจประเมินภายใต้คำแนะนำของผู้ตรวจประเมินที่มีประสบการณ์ในสาขาที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 2 ครั้ง เป็นเวลา 10 วัน

4.4.3 หัวหน้าผู้ตรวจประเมิน

มีประสบการณ์การตรวจประเมินในฐานะหัวหน้าผู้ตรวจประเมินฟาร์มในมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง ไม่น้อยกว่า 4 ระยะเวลาการตรวจประเมินรวมไม่ต่ำกว่า 10 วัน ภายใต้การควบคุมและแนะนำของหัวหน้าผู้ตรวจประเมินที่ได้รับการแต่งตั้งจากกองตรวจสอบฯ หรือที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นหัวหน้าผู้ตรวจประเมินกับหน่วยจดทะเบียนที่เป็นที่ยอมรับ ทั้งนี้ ให้นับประสบการณ์การตรวจประเมินได้เฉพาะการตรวจประเมินเพื่อการรับรอง และการตรวจประเมินเพื่อต่ออายุ

	หลักเกณฑ์และเงื่อนไข	รหัส R-DRIC-07
	ว่าด้วย คุณสมบัติและประสบการณ์ของผู้ตรวจประเมิน GAP เกษตรอินทรีย์ และผู้เชี่ยวชาญ	หน้า 5/9 แก้ไขครั้งที่ 3 ประกาศใช้วันที่ 25 พ.ย. 2565

4.5 ความรู้และทักษะ

4.5.1 ผู้ตรวจประเมินฝึกหัด ผู้ตรวจประเมิน หัวหน้าผู้ตรวจประเมิน ต้องมีความรู้และทักษะทั่วไปในเรื่องดังต่อไปนี้

4.5.1.1 หลักการ ขั้นตอน และเทคนิคการตรวจประเมิน เพื่อช่วยให้ผู้ตรวจประเมินสามารถประยุกต์ใช้ในการตรวจประเมินต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม และมั่นใจว่าการตรวจประเมินเป็นไปในแนวทางเดียวกันอย่างสม่ำเสมอและเป็นระบบ โดยต้องมีความรู้และทักษะดังต่อไปนี้

4.5.1.1.1 การประยุกต์ใช้หลักการ ขั้นตอน และเทคนิคการตรวจประเมิน

4.5.1.1.2 การวางแผนและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ

4.5.1.1.3 การตรวจประเมินตามกำหนดเวลา

4.5.1.1.4 การจัดลำดับและมุ่งเน้นประเด็นสำคัญ

4.5.1.1.5 การรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การฟัง การสังเกตการณ์ และการทบทวนเอกสาร บันทึก และข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ

4.5.1.1.6 การใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างสำหรับการตรวจประเมิน

4.5.1.1.7 การทวนสอบความถูกต้องของข้อมูลที่รวบรวมไว้

4.5.1.1.8 การยืนยันความเพียงพอและเหมาะสมของหลักฐานการตรวจประเมิน เพื่อสนับสนุนสิ่งที่ตรวจพบและสรุปผลการตรวจประเมิน

4.5.1.1.9 การตรวจประเมินปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของสิ่งที่ตรวจพบและสรุปผลการตรวจประเมิน

4.5.1.1.10 การใช้เอกสารการทำงานเพื่อบันทึกกิจกรรมการตรวจประเมิน

4.5.1.1.11 การจัดทำรายงานการตรวจประเมิน

4.5.1.1.12 การรักษาความลับและความปลอดภัยของข้อมูล

4.5.1.1.13 การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งโดยทักษะทางภาษาเฉพาะตัว หรือโดยผ่านล่ามแปลภาษา

4.5.1.2 แผนควบคุมการผลิตตามมาตรฐาน GAP ข้าว และข้าวอินทรีย์ และเอกสารอ้างอิง เพื่อช่วยให้ผู้ตรวจประเมินสามารถเข้าใจขอบข่ายของการตรวจประเมินและประยุกต์ใช้เกณฑ์การตรวจประเมิน

4.5.1.3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ เพื่อช่วยให้ผู้ตรวจประเมินสามารถเข้าใจการดำเนินงานของผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ โดยความรู้และทักษะในเรื่องนี้ ต้องครอบคลุมถึง

4.5.1.3.1 กระบวนการผลิตทั่วไป และคำศัพท์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

4.5.1.3.2 ธรรมเนียมทางสังคม และวัฒนธรรมของผู้รับการตรวจประเมิน

	หลักเกณฑ์และเงื่อนไข	รหัส	R-DRIC-07
	ว่าด้วย คุณสมบัติและประสบการณ์ของผู้ตรวจ ประเมิน GAP เกษตรอินทรีย์ และผู้เชี่ยวชาญ	หน้า	6/9
		แก้ไขครั้งที่	3
		ประกาศใช้วันที่	25 พ.ย. 2565

4.5.1.4 กฎหมาย กฎระเบียบ และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ตรวจประเมินสามารถปฏิบัติงานและตระหนักถึงข้อกำหนดที่ใช้ของผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ ที่รับการตรวจประเมิน โดยความรู้และทักษะในเรื่องนี้ ต้องครอบคลุมถึง

4.5.1.4.1 หลักเกณฑ์ กฎหมายและกฎระเบียบระดับท้องถิ่น ระดับภาค และระดับชาติ

4.5.1.4.2 สัญญาและข้อตกลงร่วม

4.5.1.4.3 อนุสัญญาและสนธิสัญญาสากลต่างๆ

4.5.1.4.4 ข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ

4.5.2 ความรู้และทักษะเฉพาะ

4.5.2.1 กรณีผู้ตรวจประเมินระบบการผลิตข้าว GAP ควรมีความรู้และทักษะเฉพาะ ดังนี้

4.5.2.1.1 การปลูกข้าว การปฏิบัติดูแลรักษาจนถึงกระบวนการเก็บเกี่ยว และวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว ความรู้ด้านการใช้ปัจจัยการผลิต และสามารถประเมินความพอเพียงของการควบคุมกระบวนการ และบันทึกต่างๆ

4.5.2.1.2 สารเคมีและวัตถุอันตรายตามที่กรมวิชาการเกษตรประกาศห้ามใช้

4.5.2.2 กรณีผู้ตรวจประเมินระบบการผลิตข้าวอินทรีย์ ควรมีความรู้และทักษะเฉพาะ ดังนี้

4.5.2.2.1 การปลูกข้าว และพืชร่วมระบบในนา การปฏิบัติดูแลรักษาจนถึงกระบวนการเก็บเกี่ยว และวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว การแปรรูปข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร การแปรรูปผลิตภัณฑ์ และการบรรจุหีบห่อ และสามารถประเมินความพอเพียงของการควบคุมกระบวนการ และบันทึกต่างๆ

4.5.2.2.2 สารเคมีและวัตถุอันตรายตามที่กรมวิชาการเกษตรประกาศห้ามใช้

4.5.2.2.3 แนวทางเกษตรอินทรีย์ (organic agriculture)

4.5.3 สำหรับหัวหน้าผู้ตรวจประเมินต้องมีความรู้และทักษะทั่วไปเพิ่มเติมจากผู้ตรวจประเมิน โดยต้องมีความสามารถเป็นที่น่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับของคณะผู้ตรวจประเมิน และผู้รับการตรวจประเมิน รวมทั้งต้องสามารถ

4.5.3.1 วางแผนการตรวจประเมินและจัดสรรทรัพยากรระหว่างการตรวจประเมินอย่างมีประสิทธิภาพ

4.5.3.2 เป็นตัวแทนของคณะผู้ตรวจประเมินในการติดต่อสื่อสารกับผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ และผู้รับการตรวจประเมิน

4.5.3.3 เป็นผู้นำคณะผู้ตรวจประเมินในการสรุปผลการตรวจประเมิน

4.5.3.4 จัดสรรหน้าที่และควบคุมสมาชิกในคณะผู้ตรวจประเมิน

4.5.3.5 จัดทำรายงานการตรวจประเมิน

4.5.3.6 ป้องกันและแก้ไขข้อขัดแย้ง

4.5.3.7 ให้แนวทางและข้อเสนอแนะแก่ผู้ตรวจประเมินฝึกหัด

	หลักเกณฑ์และเงื่อนไข	รหัส R-DRIC-07
	ว่าด้วย คุณสมบัติและประสบการณ์ของผู้ตรวจประเมิน GAP เกษตรอินทรีย์ และผู้เชี่ยวชาญ	หน้า 7/9 แก้ไขครั้งที่ 3 ประกาศใช้วันที่ 25 พ.ย. 2565

4.6 ลักษณะส่วนบุคคล

ผู้ตรวจประเมินฟักหัด ผู้ตรวจประเมิน หัวหน้าผู้ตรวจประเมินฟักหัด และหัวหน้าผู้ตรวจประเมิน ต้องมีลักษณะส่วนบุคคล ดังต่อไปนี้

- 4.6.1 มีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ มีจรรยาบรรณ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีไหวพริบในการติดต่อสื่อสาร ช่างสังเกต มีความสามารถในการรับรู้ เข้าใจสถานการณ์ ปรับตัวได้ มีความสามารถในการแก้ปัญหาตามประเด็นสำคัญได้ สามารถสรุปผลโดยการวิเคราะห์และใช้เหตุผลได้รวดเร็ว เชื่อมั่นในตนเอง รวมทั้งมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เพื่อให้สามารถเข้าใจและรับรู้บทบาทภารกิจของผู้ผลิต/ผู้ประกอบการได้
- 4.6.2 ต้องไม่มีความเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมกับผู้รับการตรวจประเมิน รวมถึงต้องไม่เคยให้คำปรึกษา/คำแนะนำ หรือเป็นที่ปรึกษาให้แก่ผู้ยื่นคำขอภายในระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา

4.7 การพัฒนาความรู้ความสามารถ การคงสมรรถนะการตรวจประเมิน และการประเมินสมรรถนะผู้ตรวจประเมินฟักหัด ผู้ตรวจประเมิน และหัวหน้าผู้ตรวจประเมิน

4.7.1 การพัฒนาความรู้ความสามารถ

ผู้ตรวจประเมินฟักหัด ผู้ตรวจประเมิน หัวหน้าผู้ตรวจประเมินฟักหัด และหัวหน้าผู้ตรวจประเมิน ต้องมีการพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง โดยต้องดำรงรักษาและพัฒนาความรู้ ทักษะ และลักษณะส่วนบุคคล โดยสามารถดำเนินการด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การเก็บประสบการณ์การทำงานเพิ่มขึ้น การฝึกอบรม การศึกษาด้วยตนเอง (private study) การใช้ผู้สอนพิเศษส่วนบุคคล (coaching) การเข้าร่วมการประชุม การสัมมนา หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกิจกรรมการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องต้องพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลง ความต้องการที่เกิดจากการฝึกปฏิบัติ การตรวจประเมินของหัวหน้าผู้ตรวจประเมิน ผู้ตรวจประเมิน มาตรฐานหรือข้อกำหนดอื่นๆ

4.7.2 การคงสมรรถนะการตรวจประเมิน

ผู้ตรวจประเมินฟักหัด ผู้ตรวจประเมิน และหัวหน้าผู้ตรวจประเมินต้องรักษาและแสดงความสามารถในการตรวจประเมิน โดยเข้าร่วมตรวจประเมินมาตรฐาน GAP ข้าว และ/หรือ มาตรฐานข้าวอินทรีย์ และ/หรือ มาตรฐานอื่นๆ ที่เทียบเท่าอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อย 1 ราย ในรอบ 3 ปี

4.7.3 การประเมินสมรรถนะผู้ตรวจประเมินฟักหัด ผู้ตรวจประเมิน หัวหน้าผู้ตรวจประเมินฟักหัด และหัวหน้าผู้ตรวจประเมิน

ต้องมีการวางแผนการดำเนินการและการบันทึกผล เพื่อให้สอดคล้องตามคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจประเมิน และให้ผลตามวัตถุประสงค์ มีความสอดคล้อง ถูกต้อง และเชื่อถือได้ โดยกระบวนการประเมินสมรรถนะนี้ ต้องบ่งชี้ความต้องการในการฝึกอบรม และการเพิ่มทักษะต่างๆ ด้วย ซึ่งการประเมินสมรรถนะ แบ่งเป็น

	หลักเกณฑ์และเงื่อนไข	รหัส R-DRIC-07
	ว่าด้วย คุณสมบัติและประสบการณ์ของผู้ตรวจประเมิน GAP เกษตรอินทรีย์ และผู้เชี่ยวชาญ	หน้า 8/9 แก้ไขครั้งที่ 3 ประกาศใช้วันที่ 25 พ.ย. 2565

4.7.3.1 การประเมินสมรรถนะครั้งแรก ต้องดำเนินการ ดังนี้

4.7.3.1.1 ผู้ตรวจประเมินฝึกหัดที่จะปรับระดับเป็นผู้ตรวจประเมิน

การประเมินสมรรถนะครั้งแรกจะดำเนินการเมื่อผู้ตรวจประเมินฝึกหัดมีประสบการณ์การตรวจประเมินไม่น้อยกว่า 4 ราย ระยะเวลาการตรวจประเมินรวมไม่ต่ำกว่า 10 วัน โดยพิจารณาลักษณะส่วนบุคคล ความรู้และทักษะทั่วไป และความรู้และทักษะเฉพาะในมาตรฐานที่กำหนด ตามหัวข้อการประเมินในใบรายการการประเมินสมรรถนะผู้ตรวจประเมิน ซึ่งจะประเมินสมรรถนะโดยหัวหน้าผู้ตรวจประเมิน ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ตรวจประเมินฝึกหัดจะรักษาความสามารถตามข้อกำหนดนี้ หรือสามารถคัดเลือกให้เป็นผู้ตรวจประเมินต่อไปได้

4.7.3.1.2 ผู้ตรวจประเมินที่จะปรับระดับเป็นหัวหน้าผู้ตรวจประเมิน

การประเมินสมรรถนะครั้งแรกจะดำเนินการเมื่อผู้ตรวจประเมินมีประสบการณ์การตรวจประเมินโดยทำหน้าที่เป็นหัวหน้าผู้ตรวจประเมินฝึกหัดไม่น้อยกว่า 4 ราย ระยะเวลาการตรวจประเมินรวมไม่ต่ำกว่า 10 วัน ภายใต้การควบคุมและแนะนำของหัวหน้าผู้ตรวจประเมินที่ได้รับการแต่งตั้งจากกองตรวจสอบฯ หรือหัวหน้าผู้ตรวจประเมินที่ขึ้นทะเบียนกับหน่วยจดทะเบียนที่เป็นที่ยอมรับโดยพิจารณาจากลักษณะส่วนบุคคล ความรู้และทักษะทั่วไป และความรู้และทักษะเฉพาะในมาตรฐานที่กำหนด ตามหัวข้อการประเมินในใบรายการการประเมินสมรรถนะผู้ตรวจประเมิน ซึ่งจะประเมินสมรรถนะโดยหัวหน้าผู้ตรวจประเมิน ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าหัวหน้าผู้ตรวจประเมินฝึกหัดจะรักษาความสามารถตามข้อกำหนดนี้ หรือสามารถคัดเลือกให้เป็นหัวหน้าผู้ตรวจประเมินต่อไปได้

หมายเหตุ ผู้ตรวจประเมินที่ได้รับการแต่งตั้งจากกองตรวจสอบฯ สามารถเก็บประสบการณ์การตรวจประเมินในฐานะหัวหน้าผู้ตรวจประเมินฝึกหัด เพื่อปรับระดับเป็นหัวหน้าผู้ตรวจประเมินต่อไป

ตำแหน่ง	บทบาท	ประสบการณ์การตรวจประเมิน	ปรับระดับเป็น
ผู้ตรวจประเมินฝึกหัด	ผู้ตรวจประเมินฝึกหัด	ไม่น้อยกว่า 4 ราย ระยะเวลาการตรวจประเมินรวมไม่ต่ำกว่า 10 วัน	ผู้ตรวจประเมิน
ผู้ตรวจประเมิน	หัวหน้าผู้ตรวจประเมินฝึกหัด	ไม่น้อยกว่า 4 รายระยะเวลาการตรวจประเมินรวมไม่ต่ำกว่า 10 วัน	หัวหน้าผู้ตรวจประเมิน

	หลักเกณฑ์และเงื่อนไข	รหัส R-DRIC-07
	ว่าด้วย คุณสมบัติและประสบการณ์ของผู้ตรวจประเมิน GAP เกษตรอินทรีย์ และผู้เชี่ยวชาญ	หน้า 9/9 แก้ไขครั้งที่ 3 ประกาศใช้วันที่ 25 พ.ย. 2565

4.7.3.2 การประเมินสมรรถนะต่อเนื่องสำหรับผู้ตรวจประเมินและหัวหน้าผู้ตรวจประเมิน การประเมินสมรรถนะต่อเนื่องจะดำเนินการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยพิจารณาลักษณะส่วนบุคคล ความรู้และทักษะทั่วไป ความรู้และทักษะเฉพาะในการตรวจประเมินระบบการผลิตข้าว GAP และ/หรือ ระบบการผลิตข้าวอินทรีย์ ตามหัวข้อการประเมินในใบรายการประเมินสมรรถนะผู้ตรวจประเมิน ซึ่งจะประเมินสมรรถนะโดยหัวหน้าผู้ตรวจประเมินที่ได้รับการแต่งตั้งจากกองตรวจสอบฯ ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ตรวจประเมินและหัวหน้าผู้ตรวจประเมินยังคงดำรงรักษาความสามารถตามข้อกำหนดนี้

5. เกณฑ์คุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ

- 5.1 ผู้เชี่ยวชาญต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ทางวิชาการในสาขาที่ต้องการ และ/หรือ มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับผู้ผลิต/ผู้ประกอบการตามขอบข่ายที่ต้องตรวจประเมิน และมีคุณสมบัติและทักษะดังนี้
  - 5.1.1 การปฏิบัติตามขั้นตอนของกองตรวจสอบฯ
  - 5.1.2 สามารถให้ความรู้ทางเทคนิคแก่คณะผู้ตรวจประเมินได้
  - 5.1.3 มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมคณะผู้ตรวจประเมิน
  - 5.1.4 มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้รับการตรวจประเมิน
- 5.2 ผู้เชี่ยวชาญต้องมีประสบการณ์การทำงานในด้านที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อย 3 ปี
- 5.3 ผู้เชี่ยวชาญต้องมีบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ มีจรรยาบรรณ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีไหวพริบในการติดต่อสื่อสาร ช่างสังเกต มีความสามารถในการรับรู้ เข้าใจสถานการณ์ ปรับตัวได้ และมีความสามารถในการแก้ปัญหาตามประเด็นสำคัญได้ สามารถสรุปผลโดยการวิเคราะห์และใช้เหตุผลได้รวดเร็ว เชื่อมั่นในตนเอง รวมทั้งมีวิสัยทัศน์กว้างไกล เพื่อให้สามารถเข้าใจและรับรู้บทบาทภารกิจของผู้ผลิต/ผู้ประกอบการแต่ละรายได้
- 5.4 ผู้เชี่ยวชาญต้องไม่มีความเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมกับผู้รับการตรวจประเมิน รวมถึงต้องไม่เคยให้คำปรึกษาหรือทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำหรือที่ปรึกษาให้แก่ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ ภายในระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา
- 5.5 ผู้เชี่ยวชาญต้องลงนามในสัญญาว่าด้วยการรักษาความลับ และหนังสือแสดงความไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ ก่อนการตรวจประเมิน
- 5.6 ภายหลังการตรวจประเมิน ผู้เชี่ยวชาญต้องได้รับการประเมินความสามารถในการเข้าร่วมการตรวจประเมินโดยหัวหน้าผู้ตรวจประเมิน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการทำหน้าที่ของผู้เชี่ยวชาญ โดยไม่แจ้งผลการประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญทราบ